

USA STRÁCAJÚ BLÍZKY VÝCHOD

- CZ24 News | 18. července 2022

Čo bola donedávna Saudská Arábia pre Spojené štáty americké? Najdôležitejší spojenec na Blízkom východe po Izraeli? Na slovách áno. No v skutočnosti bola Saudská Arábia vazalom. Úplne podriadeným Spojeným štátom, obrovský zásobník ropy a odrazový mostík pre realizáciu vojenských operácií americkej armády v regióne.

Áno, Saudská Arábia mala v tomto smere určité výhody. Napríklad „civilizovaný svet“ dlho zatváral oči pred problémami s ľudskými právami v krajine. Alebo skôr ani nie na problémy s ľudskými právami, ale s úplnou absenciou týchto práv. Veď aj Irán je oveľa slobodnejšia demokratická krajina ako Saudská Arábia. Ale Irán bol stelesnením zla, vyvrhelom a Saudská Arábia bola krajinou, voči ktorej nemali žiadne výhrady.

Okrem toho bolo Saudom odpustené aj tajné financovanie islamského terorizmu po celom svete. Avšak napriek tomu Saudov predsa len ďalej ako na chodbu v „civilizovanom svete“ nepúšťali. A nepomohlo žiadne nevýslovné bohatstvo.

To všetko bolo celkom nedávno. Podľa historických merítok ani nie včera, ale pred chvíľou. A ako mohol niekto uveriť, že všetko takto dopadne? Šablový tanec na stretnutí Donalda Trumpa mám ešte v čerstvej pamäti. Dodnes ešte dostatočne nahlas rezonuje legenda, že práve Saudi na žiadosť Reagana pomohli zabiť ekonomiku ZSSR znížením cien ropy. No a?

Posledná návšteva Joea Bidena v Saudskej Arábii ukázala, že Spojené štáty americké stratili svoju pozíciu na Blízkom východe, ak nie úplne, tak do značnej miery. Doslova kriticky.

A nie je to tak preto, lebo Joe Biden obvinil korunného princa Salmana zo zabitia prominentného saudskoarabského novinára alebo že slúbil vyhlásiť arabské kráľovstvo za darebácky štát. V skutočnosti Saudi cítia, že hegemón rýchlo stráca moc. A ak za Trumpa existovala šanca, že bude existovať medzi krajinami vzájomne výhodná spolupráca, ktorá nie je založená na princípoch „suverén-vazal“, potom administratíva Joea Bidena túto nádej úplne zničila. A to najhoršie, čo mohol Joe Biden v tejto situácii urobiť, bolo žobrať od Saudov ropu. Alebo skôr zvýšenie jej produkcie. A čo dosiahol? Saudský samolúby úškrn a „milodar“ v podobe zvýšenia produkcie zo súčasných 11 miliónov barelov na 13 do roku 2027! Možno teda povedať, že nedosiahol nič. Keby mi to niekto povedal pred pár rokmi, potukal by som si na čelo.

Úprimne povedané, nemám rád Saudskú Arábiu. Je to tmársky štát, uzavretý a dosť prefikáný. No nakoniec, ako tam žijú, nie je moja vec. Je to ich krajina a ich poriadok. A krajina sa, samozrejme, bude časom meniť. Jednoducho preto, aby prežila v našom zložitom svete. A Saudi si uvedomili, že teraz majú historickú šancu stať sa skutočným regionálnym lídrom. A závislosť na Spojených štátoch im v tom bude len prekážať. Kráľovstvo stojí pevne na nohách a okrem Spojených štátov sú tu ďalší mocní hráči, s ktorými bude oveľa výhodnejšie sa priateľiť.

Blízky východ sa vplyvu USA vzdáľuje. Netreba si myslieť, že to bude rýchly proces. Môže to trvať dlho, roky, no tento proces je nezvratný. Spojené štáty tam budú môcť zostať len v dvoch prípadoch - ak použijú vojenskú silu a nastolia kontrolované režimy alebo ak začnú spolupracovať na rovnocennom základe, čestne.

Ale Spojené štáty nemajú silu bojovať a jednoducho nevedia, ako mať rovnocenné vzťahy. A to sa v budúcnosti pravdepodobne nezmení.

ZDROJ: News Front